

Партийното разрушителство

Сестра Грим, копирайт

*Выручайте, бабушки!
Россия-матушка
почти угроблена,
но в силе мудрого озорства,
как запасная вторая родина,
Россия-бабушка ещё жива!*

Евгений Евтушенко, „Россия – Бабушка“

В кварталният хоремаг беше жежко. То си беше жежко навсякъде, не само в хоремага. Температурата сигурно беше подходяща за първичния бульон, където някаква прабаба аминокиселина беше създала по погрешка живота. Сега същият този живот относително тихичко се наливаше с живителни течности и от време на време отиваше до градинския маркуч в задния двор да си полее главата с блудкаво топлата му вода. Под сенчестата стряха седяха няколко старци и унило разнищваха политическия живот на градеца. Иззад ъгъла се зададе Денчо, внучето на дядо Денко, което през лятото разнасяше пресата. Денчо всъщност не се казваше така, щото купешката му майка го беше кръстила Звезделин, но групата на дядо му си му викаше както подобава. Момчето беше пратено от големия град уж на хлад, но жегата го беше последвала и в планината. То обърса чело под бейзболната шапка и постави на тезгяха купчина вестници. Кръчмарят плати и рече:

- Сложи ги, моето момче, на масата отпред, да не се мъчат дядовците да ги завличат един по един!

Денчо взе пресата и умело прикри въздишката си с прозявка. Кръчмарят го погледна съчувствено.

- Иди зарадвай дядо си, не знаеш колко му е останало! – наставнически рече той.

Компанията на масата под кърпеното чергило посрещна вестникарчето с одобрителни възгласи колко е пораснал. Едва ли беше забележимо, защото той и вчера им беше носил пресата, и предния ден, но Денчовата майка строго му беше заръчала да не обижда възрастните хора и той се усмихна. Гордият му дядо викна една ледена лимонада да се охлади голямата му глава, дето всичко знаела.

- Ами тогава да го питаме, може пък той да знае как да се оправи държавата! – засмя се дядо Борис, едър мъж с побеляла коса.

- Да, устами младенцев глаголит истина! – подкрепи другаря си по табла дядо Цветан, чиято плешива глава блестеше в отражението на чашата мастика.
- Стига и вие ще размътвате на детето главата! – изръмжа дядо Коста, който беше известен като „Коста Вечната Опозиция“.
- Що, какво ще му стане? Я кажи, дядовото, какво трябва да направим, та да изтеглим тая гемия от блатото, та поне ти и приятелчетата ти да плавате като хората? – дядо Денко беше по витиеватите фрази, но Денчо му беше свикнал. А и как нямаше, с това именце, дете майка му го беше съчинила като млада снаха да покаже колко е независима. Тя тогава се беше връцнала и на дядо Денковия разказ за гемията, дете била потънала в блатата край Бургас, ама Денчо го беше запомнил.
- Ами ако може да се съберат всички и да се оправи онази голямата, хем ще побира повече приятели! Щото на тати лодката може да вземе трима най-много, а докато се договорят с други рибари става едно сложно и все не става. Има и такива, дете само разправят, че ще дойдат и не идват, ама вземат мястото на тези, дете искат да дойдат, и после седим да ги чакаме да решат и изобщо. Щото сега всеки може да си направи гемийка, и така материалът е малко, каза тати. – Кръчмарят донесе поръчаната лимонада и бъдещият държавник се отплесна по дрънкащите кубченца лед.
- Нали ви казах, знае детето! Обединение е нужно! Съединението прави силата! – рече дядо Денко.
- Да бе, да, при двеста партии, триста коалиции, седемстотин фронта, къде... – дядо Коста тъкмо беше започнал да се развихря, но бе прекъснат от дядо Ставри.
- Ти го рече, Коста, сега не мож се отметна! Значи, тези седемстотин фронта и объркват работата! Значи, връщаме ОФ-то! Ама онова ОФ, първото! Да не стане някое недоразумение след това!
- Ти ще ме караш сега на тези години да копая земянка? – ококори очи дядо Крум.
- Що бе, аз моята не съм я закопавал оттогава! – строго го погледна дядо Петко. – Право дума Ставри, време е за решителни действия. Какво сме седнали тука, гаче сме умрели от оня ден! Организация трябва! Хем сега е по-лесно, на нас никой не ни обръща внимание, стига да не му искаме пари!
- А радиостанция? А в нелегалност? – светнаха очите на дядо Денко.
- От радиостанция няма нужда, ти интернета не си ли го усвоил? И каква нелегалност те патила, сега като сме легални, та да не сме прокопсали! Ето, Цокето трета година доказва, че е жив, ама оная уруспия от гражданското вика не, умрял сте и това е, никаква пенсия! Нали всички сме му ятаци, какво се правите на ни лук яли, ни лук мирисали! Денчо, хвъркни, моето момче, до книжарничката отсреща, да ти дадат една тетрадка карирана и две моливчета, ама от онези, дете се точат с бръснач! Ето ти левче! – дядо Петко беше запасен полковник още от войната. Ако беше за командване, равен нямаше, стратег по-личен от Крум Страшни, и щяха да си му викат така, ама не искаха да обиждат дядо Крум, който пък беше най-добрия винар в околията, колкото и да не му вървеше с името.

Денчо се върна с карираната тетрадка и моливчетата. Той взе другите вестници за разнасяне, обеща на дядо си да се прибере при баба Денковица за обед и тръгна. Дядо Борис, който беше

любител-картограф, вече рисуваше картата на България на един двоен лист. Дядо Цветан правеше списък на организациите за партийно разрушаване. Дядо Крум правеше списък на необходимите провизии и средства за набиране на отечественофронтовци. Дядо Коста като вечен опозиционер настояваше организационната възраст да бъде снижена до пенсионната, на което дядо Петко резонно контрираше, че младоци с жълто около устата няма да командва. Кръчмарят извади нова бутилка карабунарско.

Когато Денчо се прибра преди дядо си, баба Денковица, иначе речено баба Спаска, се зачуди. Нейните коварни методи за разпит на внуци включваха пари за сладолед и безотказно работеха. Докато дядо Денчо се прибере, тя вече си беше съставила образ на бъдещата кампания. Все пак като живееш с някого петдесетина години и почваш да му хващаш номерата из въздуха.

- Та кога казваш почват първите действия? – някак случайно вметна тя между таратора и пържените чушки, сякаш продължаваше прекъснат разговор.
- Нищо не съм казал! – сепна се дядо Денко. – Не е това женска работа!
- Ха, не е, ами онези кокони дето сега дрънчат звънеца в парламента, те какво са?
- Те да дрънчат! Ние си имаме план!
- Имате си, зер, как ще си нямате! Мария на Петко вече го печата, а баба Ивана е извадила старите карти и ще чете за превземането на Родопите на дядо ти Крум на глас, щото си е оставил очилата в хоремага. Сега ще сложим Денчо да си почине и вадим стратегическите запаси! Как я виждаш тая да стане без нас – масовка трябва, обоз, медицински сестри и санитарки, да не почвам!

Всеки един бивш военнослужащ има поне по един авер на другия край на страната. Всеки един авер има поне по един баджанак или свако по средата на пътя, ама малко встрани. Всеки един баджанак или свако има поне по един шурей ей зад онова бърдо и после петнайсети минути все надясно или наляво покрай реката. Всеки един шурей има поне по трима приятели, с които лови риба, стреля патки, играе табла. По стъгди и паланки тръгна едно брожение, което на пръв поглед не можеше да се забележи. Хортуват си нещо старите хора до хоремага, до казана за ракията, до гишето за пенсиите, и какво толкова. Както беше рекъл дядо Петко, беше по-добре от нелегалност.

След като здрава мрежа оплете страната, съзаклятниците минаха към втората фаза на операцията. Строителството на фронта беше почти привършило, но започваше главната част – партийното разрушителство. Къде партиите набираха симпатизанти? По сборове и при гостувания по разни зали. Значи, оттам трябваше да се започне борбата! Дядовците и бабите бързо спретнаха национална база данни на всички партийни прояви. Тук училище военно дело проявиха талант, достоен за превзелите Одрин войници. В плана бяха отбелязани педантично подстъпите към местностите, обема на определените места, капацитета на залите. Нито един не-член на ОФ не трябваше да бъде допуснат до местата на събиране на кандидатите за политическа слава! За уречената дата се изготвяха списъци на присъстващите и единствената причина, по която можеше

да се отсъства, беше собствената смърт, потвърдена с бележка от трима други фронтоваци. За по-малките населени места, разполагащи със зали с голям капацитет, но малко фронтоваци, беше подготвена Хвърковата чета – и то не една, разпределена в окръга, а няколко, които отиваха на ротационен принцип, за да не се забелязват едни и същи лица. Тъй като съборите почваха отрано, осигуряваха се явки и квартири в близките местности. Нали децата и внуците бяха на гурбет по чужбините – място имаше много. Завързваха се приятелства, роднини, които не се бяха виждали с десетилетия, се срещаха отново, смъртни врагове се помиряваха за общата цел – да се извлече гемията.

Учителите по философия и история пишеха наръчници с въпроси относно партийките, които предстоеше да бъдат закрити. Тези въпросници се изучаваха, преписваха се на ръка от доброволки учителки по литература, и се раздаваха на участниците по списъци. Ораторите, които за пръв път виждаха пълни зали, се стъписваха, а после биваха довършвани от въпросите, чиито отговори те не знаеха. Ако случайно на срещите се бяха промъкнали не-членове на ОФ, то те виждаха своите кумири срутени, жалки пелтечещи хорица или грубияни, които отвърщаха непочтително на възрастен човек. „Ти речи, че сестра му е ...” действаше безпогрешно.

Междувременно дамската секция методично изваждаше от строя партийните централи, засипвайки ги с писма, доноси, телефонни обаждания с безкрайни жалби по всички поводи, които им дойдеха на ум. А бабите бяха изобретателни, освен това сред тях имаше голям процент бивши чиновнички, които познаваха до дупка бюрократичните извращения и не бяха против да ги приложат лично. Бабите действаха строго по график, който беше разработен в резултат на наблюдения: в колко часа идват на работа чиновниците, в колко си пият кафето, в колко обядват, кога пият следобедното си кафе и кога приключват. Всичкото останало време беше заемано с телефонни разговори. Достатъчно беше някой от партийците да остави слушалката, когато бабата с бинокъла от съседната кооперация пращаше есемеска на следващата дежурна баба по списъка и тя звънваше на указания телефон. Така местните симпатизанти на партията трябваше да ходят пеша до централата, което в жегите си беше досадно, в студа неудобно, а по-далечните симпатизанти, като не получаваха директиви и субсидии от центъра, се обидиха и престанаха да звънят. И както когато на едно дърво му прережеш обмена на вода и минерални соли, така и партийните дръвчета едно след друго почнаха да окапват, да се съсухрят и да се превръщат в партийни чуканета и пънчета.

Когато работата стигна до големите партии, вече беше лесно. Организацията работеше с пълна пара, симпатизантите бяха посещавани посписъчно от техни учители, бивши директори, баби, дядовци и роднини, които ги разубеждаваха поединично. Възрастните хора бяха закрепнали в борбата, покрай партийните софри бяха позагладили косъма, имаха много приятели и съмишленици. Но идеше решителната проверка – над страната се носеше дъх на кебабчета, което означаваше само едно: ИЗБОРИ!

Когато ножът опре до кокъла, се вижда истинската стойност на постигнатото. На всички им беше ясно, че ако искат децата и внуците им да се върнат, трябва системата да се промени из корен. Пък и кой беше основният гласоподавател – пак тези същите баби и дядовци. Директива беше

пратена за издигане на доказалите се местни отговорници като независими кандидати, с колкото може по-малко шум. Кой броеше бюлетините? Пак същите баби и дядовци. Те с орлови погледи зад лупите на очилата си изнамираха грешките в бюлетините на противника, умело внясаха нечетливи цифри в протоколите, които после други баби и дядовци интерпретираха правилно.

Нощта на изборите беше пълна с изненади за всички политически партии. Един след друг светваха резултатите: „независим“, „независим“, „независим“. Залепени за телевизорите, Отишлите за гъби изоставяха манатарките да се препържат. Отишлите за риба отваряха усти широко, като пресния улов. Отишлите нагоре в йерархията на политическата структура отиваха в ИСУЛ с инфаркти. Никоя от водещите партии не мина парламентарния ценз. От неводещите не се чу дори писък.

И така настъпи в държавата геронтократията, и бе избрана адира по примера на картагенската, само мястото на заседанията се измени. Верно, съставът се сменяше доста често, но и до там бе стигнала дългата ръка на дядо Петко, щото и резервите в листите бяха от независимите кандидати. И взе, че се оправи държавата, а един от първите закони беше всички изборни длъжности да получават вместо заплати, по една пенсия, от тези за ТКЗС едно време. А после и други държави видяха, че това беше добро и полека лека се оправи светът, сигурно това бяха предсказали маите, щото какво е една текезесарска пенсия, ако не край на света за толкова народ на партийна копанка.